

A-OSA (tehtävät 1-5)

Tehtävä 1 (10 p)

Ovatko seuraavat väittämät oikein vai väärin? Oikeasta vastauksesta saa +1p., vastaamatta jättämisestä 0 p. ja väärästä vastauksesta -1 p. Tehtävän minimipistemäärä on yhteensä 0 ja maksimipistemäärä 10.

- Vakuutusyhtiön korvausvastuun arvostaminen ei eroa merkittävästi IFRS 17 standardin ja vakuutusyhtiölain kirjanpidon mukaisen arvostamisen välillä?
- Vastuuvelan riskimarginaali pitää määrittää eksplisiittisesti omana eränään sekä IFRS 17 standardin mukaisessa arvostamisessa, että vakuutusyhtiölain kirjanpidon mukaisen arvostamisen välillä?
- Tasotusmäärälle hyvitetään korkoa riippumatta tasotusmäärän määrästä?
- Pääomalainat ovat yrityksen rahoituksessa pääomituksen väli-instrumentteja, jotka katsotaan osaksi omaa pääomaa?
- Tarkasteltaessa tilinpäätösinformaation laadullisten piirteiden peruseriaatteita informaation olennaisuus on merkittävämpää kuin neutraalisuus?
- Vakuutusyrityksen tunnusluvun RAROC laskentakaavassa jakajana on oma pääoma?
- Finanssimarkkinoilla yhden tahon velka on aina toisen tahon saatava. Täten on aina oltava olemassa sellainen yksikäsitteinen diskonttauksen tekniikka, josta velkoja ja velallinen ovat yhtä mieltä?
- Vakuutusyhtiön tilinpäätös on laadittava 3 kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä?
- Vakuutusyhtiön tulee määrittää kirjanpidon laatimisperiaatteissa sisältääkö tuloslaskelmassa maksutulo vakuutusmaksuveron vai ei?
- Vakuutusyhtiön tulee arvostaa kirjanpidossa maa- ja vesialueet pääsääntöisesti hankintameno?

Vastaus:

V, V, V, V, V, O, V, O, V, V

Tehtävä 2 (10 p)

- Miksi rahalla on aika-arvo.
- Capital asset pricing –malli
 - mitä tarkoitetaan beta-kertoimella ja miten beta-kertoimen arvoja voi tulkita
 - laske yhtiön X osakkeen tuotto-odotus, jos
 - yhtiön X beta on 1.4
 - riskiton korko on 3 %
 - markkinaportfolioon tuotto-odotus on 8 %.
- Mikä on yhtiön X pääoman keskimääräinen painotettu kustannus WACC (Weighted Average Cost of Capital), jos oletetaan, että
 - yhtiön X oman pääoman osuus on 70 prosenttia ja vieraan pääoman osuus on 30 prosenttia.
 - oman pääoman kustannus on kohdassa b) laskemasi tuotto-odotus
 - yrittäjäverokanta on 20 prosenttia.

Lisäksi joudut tekemään yhden lisäoletuksen. Tätä oletusta ei tarvitse perustella, mutta sen on oltava johdonmukainen tehtävän muihin oletuksiin nähden.

Vastaus:

- Knüpfer+Puttonen, luku 4.1.1. ja Kivisaari+Kahola, s. 116-118

- b) Knüpfer+Puttonen, luku 6.3 10 %
- c) Knüpfer+Puttonen, luku 8.1.2

Tehtävä oletus vieraan pääoman kustannuksesta.

Tehtävä 3 (10 p)

Mitä vakuutusyhtiölain 9 luvussa (Vastuuvelka kirjanpidossa) säädetään:

- a) Vastuuvelasta
- b) Vakuutusmaksuvastuusta
- c) Korvausvastuusta
- d) Tasoitusmäärästä

Tasoitusmääräsiirrosta ei tarvitse kertoa.

Vastaus:

VYL 9 luku

Pisteytys: a) 2 pistettä b) 2 pistettä c) 1 piste d) 5 pistettä

Tehtävä 4 (10 p)

Henkivakuutusyhtiö myy riskivakuutusportfolion, joka on voimassa kolme vuotta eikä siihen synny voimassa oloaikana uusia sopimuksia. Kaikki vakuutetut ovat identtisiä. Portfolion alkuhetkellä 1.1. yhtiö saa vakuutusmaksun 100.000 euroa ja maksaa hankintamenoa 2.000. Taulukossa on esitetty oletetut kassavirrat vuosittain. Korvaukset ja kulut tapahtuvat aina vuoden lopussa 31.12..

Riskioikaisu (RA) on 10 % kassavirroista, joiden määrään tai ajoitukseen liittyy epävarmuutta.

Vakuutusturvayksiköksi (CU) on valittu korvausten ja liikekulujen summa. Hankintameno jaksottuu tasaisesti ajan suhteessa.

Korko on 0 %.

Oletetut kassavirrat	1	2	3
Maksutulo	100 000		
Korvaukset	-3500	-12000	-50000
Liikekulut	-500	-500	-500
Hankintameno	-2000		

- a) Laske vakuutus sopimusten täyttämisestä aiheutuvat kassavirrat (FCF, fulfilment cash flows) portfolion alkuhetkellä ja määritä vakuutuspalvelukate (CSM).
- b) Laske jäljellä oleva vakuutuskauden velka (LRC) ensimmäisen vuoden lopussa. Voit olettaa, että toteumat ovat vastanneet oletuksia.
- c) Arvioi minä raportointivuonna IFRS 17 tulos on suurin ja miksi näin on. Miten tämä suhtautuu FAS-tulokseen? Sijoitustoimintaa ei tarvitse huomioida. FAS-vastuuvelan voit arvioida pro rata-menetelmällä.

Vastaus:

Sonni-Kautto, luvut 4-7

- a) $FCF = 24.300$ (Debet) ja $CSM = 24.300$ (Credit)
- b) $PVCF + RA + CSM = 63.000 + 6.300 + 22.849,25$ (Credit)
- c) Esitettävä perusteluineen sanallisesti tai laskemalla, minä vuonna IFRS 17 tulos on suurin. Lisäksi arvioitava, milloin FAS-tulos on suurin ja miksi tai muuten käsiteltävä tulosten mahdollista jaksottumiseroa.

Tehtävä 5 (10 p)

Listalla A on vakuutusyhtiön tilinpäätöksessä esiintyviä tietoja. Merkitse kunkin tiedon kohdalle, missä listan B tilinpäätösoiosiossa tieto esiintyy annetussa muodossa. Tieto voi esiintyä useamman vakuutusyhtiön tilinpäätöksessä. Merkitse vastaukset numeroin.

Lista A

- A Sijoitustoiminnan netto-tuotto sitoutuneelle pää-omalle käyvin arvoin sijoitus-lajeittain eriteltynä _____
- B Sijoitussidonnaisten vakuu-tusten katteena olevat sijoi-tukset _____
- C Eläkemuoitoisten korvausten vastuuvulkaa laskettaessa käytetty korkokanta _____
- D Jälleenvakuuttajien osuus vakuutusmaksuvastuun muutoksesta _____
- E Asiakashyvitykset _____
- F Pääomalainat _____
- G Vakuutusten hankintameno-jen jaksotusperiaatteet ja -menetelmä _____
- H Vahinkosuhde prosentteina _____
- I Liikevoitto tai -tappio _____
- J Tulosanalyysi _____
- K Ennakkomaksut _____
- L Finanssivalvonnan valvonta-maksu _____

Lista B

1. Vahinkoyhtiön tuloslaskelma
2. Vahinkoyhtiön taseen vastattavaa
3. Vahinkoyhtiön taseen vastaavaa
4. Vahinkoyhtiöt tunnusluvut
5. Vahinkoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot
6. Henkiyhtiön tuloslaskelma
7. Henkiyhtiön taseen vastattavaa
8. Henkiyhtiön taseen vastaavaa
9. Henkiyhtiön tunnusluvut
10. Työeläkeyhtiön tuloslaskelma
11. Työeläkeyhtiön taseen vastattavaa
12. Työeläkeyhtiön taseen vastaavaa
13. Työeläkeyhtiön tunnusluvut
14. Työeläkeyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot
15. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Vastaus:

A	Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle käyvin arvoin sijoituslajeittain eriteltynä	Vahinkoyhtiön tunnusluvut, Henkiyhtiön tunnusluvut, Työeläkeyhtiön tunnusluvut
B	Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset	Henkiyhtiön taseen vastaavaa, myös tuloslaskelma ok
C	Eläkeläisten korvausten vastuvelkaa laskettaessa käytetty korkokanta	Vahinkoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot
D	Jälleenvakuuttajien osuus vakuutusmaksuvastuun muutoksesta	Vahinkoyhtiön tuloslaskelma, Henkiyhtiön tuloslaskelma
E	Asiakashyvitykset	Työeläkeyhtiön tunnusluvut
F	Pääomalainat	Vahinkoyhtiön taseen vastattavaa, Henkiyhtiön taseen vastattavaa, Työeläkevakuutusyhtiön taseen vastattavaa, Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot
G	Vakuutusten hankintamenojen jaksotusperiaatteet ja -menetelmä	Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot
H	Vahinkosuhte prosentteina	Vahinkoyhtiöt tunnusluvut
I	Liikevoitto tai -tappio	Vahinkoyhtiöt tunnusluvut, Henkiyhtiön tunnusluvut
J	tulosanalyysi	Työeläkeyhtiön tunnusluvut, Vahinkoyhtiön tunnusluvut, Henkiyhtiön tunnusluvut
K	Ennakkomaksut	Vahinkoyhtiön taseen vastaavaa, henkiyhtiön taseen vastaavaa, työeläkeyhtiön taseen vastaavaa
L	Finanssivalvonnan valvontamaksu	Työeläkeyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

Lisäksi on B-OSA (yhteensä 50 pistettä) ks. erillinen kysymys- ja vastauspohja